

Twierdzenia Ramseyowe

Twierdzenie (Ramsey; 1930). Dla dowolnych $n \geq p \geq 1$, $k \geq 1$ istnieje N takie, że dla każdego kolorowania $c : \binom{[N]}{p} \rightarrow [k]$ istnieje $X \subseteq [N]$ oraz $\alpha \in [k]$ takie, że

$$|X| = n \quad \text{oraz} \quad \binom{X}{p} \subseteq c^{-1}(\alpha).$$

Twierdzenie (Erdős-Szekeres; 1935). Dla każdego n istnieje N takie, że dla dowolnych N punktów na płaszczyźnie pewne n spośród nich tworzy wielokąt wypukły.

Twierdzenie (Schur; 1916). Dla dowolnego $k \geq 1$, istnieje N takie, że dla każdego kolorowania $c : [N] \rightarrow [k]$ istnieją $x, y, z \in [N]$ takie, że

$$c(x) = c(y) = c(z) \quad \text{oraz} \quad x + y = z.$$

Twierdzenie (Van der Waerden; 1927). Dla każdego $m, k \geq 1$, istnieje N takie, że dla każdego kolorowania $c : [N] \rightarrow [k]$ istnieje monochromatyczny ciąg arytmetyczny długości m .

ZADANIA

Drzewo binarne to drzewo w którym stopień każdego wierzchołka jest ≤ 3 . *Ukorzone drzewo binarne* to drzewo binarne, w którym wyróżniono jeden z wierzchołków, zwany *korzeniem* stopnia co najwyżej 2. Dodatkowo dla każdego wierzchołka rozróżniamy jego sąsiadów tak, że jedyny sąsiad na ścieżce do korzenia to *rodzic* (korzeń nie ma rodzica); pozostali sąsiedzi są opcjonalni i są to: *lewe dziecko* i *prawe dziecko*. Zauważ, że wierzchołki ukorzonego drzewa binarnego są w oczywistej bijekcji ze zbiorem ciągów binarnych domkniętym na relację prefiksu (korzeń wtedy odpowiada ciągowi pustemu).

Kompletne drzewo binarne rzędu n , które oznaczamy T_n , to drzewo odpowiadające wszystkim ciągom binarnym długości co najwyżej n . Zatem T_0 to pojedynczy wierzchołek, a T_1 ma trzy wierzchołki.

Mówimy, że $x \leq y$ w drzewie binarnym T jeśli x jest na ścieżce z y do korzenia T .

Dla drzew binarnych R, S, T mówimy, że R jest *kopią* S w T jeśli $V(R) \subseteq V(T)$ oraz istnieje funkcja $f : S \rightarrow R$ taka, że

- (i) f jest izomorfizmem, a zatem jest bijekcją i $x \leq y$ w S wtedy i tylko wtedy gdy $f(x) \leq f(y)$ w T ;
- (ii) dla dowolnych $x, y \in S$ takich, że $x < y$ w S zachodzi: y jest w lewym poddrzewie x w S wtedy i tylko wtedy, gdy $f(y)$ jest w lewym poddrzewie $f(x)$ w T .

Zadanie 1. Wykaż, że dla dowolnych $n, k \geq 1$ istnieje N takie, że dla każdego k -kolorowania wierzchołków T_N istnieje monochromatyczna kopia drzewa T_n w T_N .

Zadanie 2. Wykaż, że dla dowolnych $n, k \geq 1$ istnieje N takie, że dla każdego k -kolorowania kopii T_1 w T_N istnieje kopia R drzewa T_n w T_N taka, że każda kopia T_1 w R ma ten sam kolor.

Zadanie 3. Wykaż, że dowolny zbiór $N \geq R^{(3)}(n, n)$ punktów na płaszczyźnie (pozycja ogólna) zawiera n punktów w pozycji wypukłej. (Będzie to jeszcze jeden dowód Twierdzenia Erdősa-Szekeresesa).

Zadanie 4. Wykaż, że dla dowolnego $k \geq 1$ istnieje N takie, że dla każdego kolorowania $c : 2^{[N]} \rightarrow [k]$ (kolorujemy zbiór podzbiorów zbioru $[N]$) istnieją dwa niepuste, rozłączne zbiory $X, Y \subset [N]$ takie, że

zbiory X, Y oraz $X \cup Y$ mają ten sam kolor.

Zadanie 5. Niech $S(k)$ będzie najmniejszą liczbą N spełniającą Twierdzenie Schura dla ustalonego k . Wykaż, że

$$S(k) = \Omega(3^k).$$

Zadanie 6. Wykaż, że dla dowolnego $k \geq 1$, istnieje N takie, że dla dowolnej liczby pierwszej $p > N$ równanie

$$x^k + y^k = z^k \pmod{p}$$

ma nietrywialne rozwiązanie, czyli takie, że p nie dzieli $x \cdot y \cdot z$. (Czyli Wielkie Twierdzenie Fermata nie byłoby prawdziwe gdyby równość obłożyła kongruencją.)

Zadanie 7. Wykaż, że każde 2-kolorowanie zbioru $\{1, \dots, 325\}$ zawiera monochromatyczny ciąg arytmetyczny długości 3.

Zadanie 8. Wykaż, że każde 2-kolorowanie zbioru $\{1, \dots, 256\}$ zawiera monochromatyczny ciąg geometryczny długości 3.

Zadanie 9. Wykaż, że $\{1, \dots, \frac{1}{2}(3^n + 1)\}$ zawiera podzbiór mocy 2^n bez ciągu arytmetycznego długości 3.

Zadanie 10. Wykaż, że dla dowolnego $k \geq 1$, istnieje N takie, że dla każdego kolorowania $c : [N] \rightarrow [k]$ istnieją $x, y, z \in [N]$ takie, że

$$c(x) = c(y) = c(z) \quad \text{oraz} \quad x \neq y \quad \text{oraz} \quad x + y = z.$$

Zadanie 11. Dwuosobowa gra (n, k) -Van der Waerdena dla $n, k \geq 1$ to: Gra pomiędzy graczem A i graczem B, którzy naprzemiennie wybierają liczby ze zbioru $\{1, \dots, n\}$. Gracz A rozpoczyna. Gracze nie mogą wziąć wcześniej wziętej liczby. Wygrywa pierwsza osoba, która wśród swoich liczb posiada ciąg arytmetyczny długości k .

Wykaż, że dla dowolnego $k \geq 1$ istnieje N takie, że gracz A ma strategię wygrywającą w (N, k) -grze.

Zadanie 12. Dla $t \geq 3$ niech $L(t)$ będzie równaniem $x_1 + \dots + x_{t-1} = x_t$. Wykaż, że dla dowolnego $k \geq 1$ i dla dowolnego $t \geq 3$ istnieje N takie, że dla dowolnego kolorowania $c : [N] \rightarrow [k]$ istnieje monochromatyczne rozwiązanie $L(t)$.

Zadanie 13. Na wykładzie udowodniliśmy, że dla dowolnego $k, \ell \geq 2$ zbiór punktów na płaszczyźnie bez k -kubka i ℓ -czapeczki ma rozmiar co najwyżej

$$\binom{k + \ell - 4}{k - 2}.$$

Wykaż, że to ograniczenie jest optymalne.

Zadanie 14. Niech $ES(n)$ będzie najmniejszą wartością N dla danego n z Twierdzenia Erdősa-Szekeresa. Wykaż, że

$$ES(n) \leq f(n - 1, n) + 1 = \binom{2n - 5}{n - 2} + 2.$$

Podpowiedź: Rozważ zbiór X wielkości $f(k, \ell)$ i jego najwyższy punkt. Wykaż, że ten punkt tworzy zbiór wypukły wielkości $k + 1$ z k -kubkiem w X lub istnieje ℓ -czapeczka w X .

Zadanie 15. Niech X będzie zbiorem punktów na płaszczyźnie. Podzbiór $Y \subseteq X$ jest k -dziurą jeśli $|Y| = k$, Y jest wypukły i $\text{convex}(Y) \cap X = Y$. Wykaż, że wystarczająco duże zbiory punktów na płaszczyźnie mają 5-dziurę.